

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

A TOTS ELS QUE HEU VINGUT

de Marc
Rosich

Sala Petita
06/04/17 — 07/05/17
#atotselsqueheuvingut

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

A tots els que heu vingut

Informació pràctica

Sala Petita
06/04/17 — 07/05/17
#atotselsqueheuvingut

Horaris:

De dimecres a dissabte: 20 h
Diumenges: 18 h

Durada:

2 hores 30 min amb entreacte inclòs

Funció amb audiodescripció i subtitulació

Dissabte 22 d'abril de 2017 a les 20 h
Diumenge 23 d'abril de 2017 a les 18 h

Publicació

A tots els que heu vingut, text editat per Arola Editors i TNC

Llibres disponibles a taquilles i a la web del TNC: www.tnc.cat

Preu:

- Tarifa general: 23 €.
- Tarifa 50%: 11,5 €. Dimecres, dijous, dissabte tarda i diumenge: joves de fins a 35 anys i aturats. Tots els dies: Carnet Jove. Cal presentar l'acreditació corresponent.
- Tarifa especial: 19,5 €. Compra abans de l'estrena, dia de l'espectador (dimecres), abonats TNC (entrades fora d'abonament), grups (+10 persones), +65 anys, discapacitats i famílies nombroses i monoparentals. Divendres i dissabte nit: joves de fins a 35 anys i aturats. Cal presentar l'acreditació corresponent.
- Tarifa escolar: 12 €. Centres educatius en funcions escolars i de públic en general. Cal presentar l'acreditació corresponent.

A tots els que heu vingut

Activitats i publicacions entorn de l'espectacle

El Teatre Nacional de Catalunya no vol ser només un espai d'exhibició d'espectacles, sinó sobretot un espai de reflexió i articulació de les arts escèniques catalanes. Per això, dediquem un gran esforç al llarg de la temporada a totes les activitats «complementàries», entre les quals hi ha projectes de llarg recorregut amb algunes de les principals institucions culturals públiques catalanes.

Col·loqui amb Mònica Terribas

TNC, Sala Petita
07/04/17, després de la funció
Activitat gratuïta

El col·loqui sobre *A tots els que heu vingut* comptarà amb la presència de Mònica Terribas, periodista, de Marc Rosich, director de l'espectacle, i de la companyia artística.

Conversa amb Marc Rosich

Lectures escèniques
Biblioteca Vila de Gràcia
18/04/17, 19 h
Activitat gratuïta

El periodista Albert Lladó dialoga amb Marc Rosich, director d'*A tots els que heu vingut*, per aprofundir en la seva lectura sobre el muntatge que ha presentat al TNC.

Lectures escèniques és un cicle organitzat amb les Biblioteques de Barcelona, que té lloc a diferents biblioteques de la ciutat al llarg de la temporada.

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

A tots els que heu vingut

Cicle de cinema Per amor a les arts

Cicle de pel·lícules

Filmoteca de Catalunya

18/04/17, 17 h

Activitat gratuïta

La Filmoteca de Catalunya organitza el cicle de pel·lícules *Per amor a les arts* que vol posar la mirada en la relació entre el cinema i altres disciplines artístiques, com per exemple el teatre.

La pel·lícula que es projectarà en relació amb *A tots els que heu vingut* és *Bullets over Broadway* de Woody Allen.

Conversa amb Marc Rosich, Mercè Paloma i Ester Barón

Dissenyar l'escena

Biblioteca El Clot – Josep Benet / Museu del Disseny

24/04/17, 19 h

Activitat gratuïta

Marc Rosich, autor i director de l'obra, conversarà amb Mercè Paloma, figurinista de l'obra, i amb Ester Barón, historiadora de l'art, sobre el vestuari i el procés creatiu d'*A tots els que heu vingut*.

El cicle *Dissenyar l'escena* està organitzat amb les Biblioteques de Barcelona i el Museu del Disseny, i té lloc a la biblioteca El Clot – Josep Benet.

Club de lectura d'*A tots els que heu vingut*

TNC / Biblioteques públiques de Catalunya

Fomentar la lectura de textos teatrals, per millorar la mirada crítica dels espectadors, és una prioritat per al projecte artístic del Teatre Nacional.

Així, en col·laboració amb el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya, el TNC organitza Llegir el teatre, un exitós projecte de clubs de lectura especialitzats en textos teatrals que ja compta amb tres anys de trajectòria i que no ha deixat de créixer temporada rere temporada. Té lloc a més d'una setantena de biblioteques d'arreu de Catalunya i ja ha superat el miler de participants, cadascun dels quals llegeix una mitjana de set textos teatrals al llarg del curs.

Aquesta temporada, com a novetat, el projecte s'amplia amb una oferta especial per a públic jove.

A tots els que heu vingut

Una comèdia divertidíssima que mira de reüll l'actualitat

És estiu. La Magda, la senyora gran que viu en un «davants i darreres» de l'Eixample, porta dol des de fa un mes per la mort del seu marit. L'ajuden a tirar endavant els discos de la Núria Feliu, que escolta sempre que pot, i una fotografia del difunt donant la mà a un antic President del Govern. Però ha deixat de cuinar les seves famoses magdalenes, i cada dia rep amb estoïcisme les obscenitats amb què l'home del carrer la insulta quan ella li deixa una propina en passar per davant seu anant cap al supermercat de la cantonada. Encara no sap que l'expresident, en aquells mesos de calor, farà una confessió pública amb la qual trontollarà tot el món que l'envolta.

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

A tots els que heu vingut

A tots els que heu vingut de Marc Rosich

Direcció	Marc Rosich
Escenografia	Sebastià Brosa
Vestuari	Mercè Paloma
Il·luminació	Quico Gutiérrez
So	Lucas Ariel Vallejos
Caracterització	Núria Llunell
Assessorament de moviment	Roberto G. Alonso
Audiovisuals	Francesc Isern
Ajudanta de direcció	Montse Butjosa
Ajudanta d'escenografia	Laura Clos
Ajudanta de vestuari	Núria Cardoner
Alumna en pràctiques de l'escola Eòlia	Veri de Morais
Construcció d'escenografia	Taller Jorba-Miró, Scp
Confecció de part del vestuari	Dress Art
Producció	Teatre Nacional de Catalunya
Agraïments	Jordi Andújar, Marc Angelet, Lola Armadàs, Albert Arribas, Rosa Collado, Isaías Fanlo, Núria Feliu, Casanova Foto, Llätzer Garcia, Manel López, Íngrid Marín, Victòria Pagès, Josep Pedrals, Jordi Prat i Coll, Mercè Puig, Oriol Puig Taulé, Dolors Pujol, Josep Maria Ramos, Martí Sales, Montserrat Servitje, Marta Solé, Victòria Szpunberg, Televisió de Catalunya, Helena Tornero, Montse Tosquella i Francesc Vila

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

A tots els que heu vingut

Repartiment

Magda Casals de Clarà, vídua recent
Mercè Aránega

Àgata Casals, germana de la Magda
Lurdes Barba

Clara Clarà Casals, filla gran de la Magda
Montse Esteve

Sandra Clarà Casals, filla petita de la Magda
Àurea Màrquez

Jana Zabala Clarà, filla de la Clara
Mireia Pàmies

L'home de la barba bruta (Rafa Ayala)
Carles Gilabert

A tots els que heu vingut

Marc Rosich (Barcelona, 1973)

Marc Rosich (Barcelona, 1973) és dramaturg, director d'escena i traductor. S'ha format en l'escriptura dramàtica a la Sala Beckett. És membre de la productora Teatre Obligatori i forma part de l'equip directiu d'Òpera de Butxaca i Nova Creació. Ha estrenat, entre altres, els textos següents: *A mí no me escribió Tennessee Williams* (Fira Tàrraga), *Limbo* (Gaudí Teatre), *Car Wash* (Romea – Stuttgart), *Rive Gauche* (Sala Muntaner), *N&N* (Sala Beckett), *Party Line* (Sala Beckett), *De Manolo a Escobar*, *Surabaya* (Romea, Finalista Premi Fundació Romea 2004), *Copi i Ocaña* (Teatre Almeria, Tantarantana). Ha escrit els infantils *Renard* amb Clara Peya (Teatre Lliure) i *La dona vinguda del futur* amb Guille Milkyway (TNC, Premi Butaca teatre familiar 2013). Ha col·laborat amb Calixto Bieito en infinitat de projectes internacionals, entre els quals, *Leonce und Lena* (Munich), *Forests* (CDN, Barbican Londres, Birmingham), *Camino Real* (Chicago), *El gran teatro del mundo* (Freiburg), *Don Carlos* (CDN, Mannheim), *Voices* (Copenhaguen), *Plataforma* (Romea, Edimburg) i *Tirant lo Blanc* (Romea, Frankfurt, Premi de la Crítica de Barcelona ala millor dramaturgia 2009). Ha signat, entre altres, les adaptacions teatrals de *Les alegres casades de Windsor* (Pàrking Shakespeare), *Las dos bandoleras* (Cia Teatro Clásico), *Woyzeck* (Pàrking Shakespeare), *Fuegos* (Mérida), *Hedda Gabler* (Teatre Lliure), *Mequinensa* (TNC), *Falstaff* (CDN), *Pedra de Tartera* (TNC), *L'odissea* (Grec) i *Mort de Dama* (TNC). Ha escrit els llibrets de les òperes *Cantos de Sirena* (Fura dels Baus, Luzerna), *Bazaar Cassandra* (Berlin), *Java Suite* (Basilea), *LByron* (Liceu, Darmstadt), *La cuzzoni* (Darmstadt).

A tots els que heu vingut

Marc Rosich, autor i director de l'espectacle

Sovint he pensat que tot esdeveniment amb una certa rellevància necessita el contrapunt d'una mirada irònica. Qüestions de perspectiva. Quan, ara fa dos anys, Xavier Albertí em va asseure al seu despatx per fer-me l'encàrrec d'escriure una obra nova per a la Sala Petita, no havia passat ni mig any de l'esclat de l'anomenat cas Pujol i llavors, dues coses vaig tenir clares. D'una banda, volia que la meva nova peça es construís al voltant del magnetisme de l'actriu Mercè Aránega, amb qui havia treballat per primer cop en aquella mateixa sala en la versió de la Mort de Dama de Villalonga que vam signar el 2009 amb Rafel Duran. I d'altra banda, volia que la meva proposta fos, per temàtica i ambició, adequada a un Teatre Nacional, és a dir, una peça que no defugís de parlar de la nostra realitat recent i que, tenint com a eina principal l'humor, funcionés com a mirall deformat de les nostres darreres vicissituds com a país. I justament d'aquí ve el títol, manllevat dels versos d'un dels temes bandera de la nostra Núria Feliu, Ja us he reconegut, amb la intenció que tots ens veiem en certa manera reconeguts en la fauna nostrada que corre amunt i avall del passadís del pis de l'Eixample on he centrat l'acció de la peça. Si a Mort de Dama, Villalonga fa una irònica visió panoràmica de la societat mallorquina al voltant del llit de mort de l'aristòcrata Dona Obdúlia Moncada, amb l'escriptura d'A tots els que heu vingut, jo he volgut bastir un retaule català, també irònic, de les nostres grandeses i les nostres misèries. Al centre d'aquest retaule s'alça la Magda Casals de Clarà, un perfil completament recognoscible per a tots, el d'una de tantes i tantes àvies conservadores i convergents que van ser víctimes col·laterals d'un dels capítols més frapants de la nostra història recent, en veure com se'ls esfondrava el pilar simbòlic damunt el qual havien sustentat les seves vides. El desengany i la consegüent decepció de la Magda Casals són la porta d'entrada al sentiment de pèrdua de la seva família, una constel·lació femenina feta de solituds, cadascuna d'elles amb una visió particular i diferent sobre els fets acabats d'ocórrer. Aquest món de dones troba un exòtic contrast amb l'arribada a la llar d'un nou membre: el sensesostre de la cantonada que insulta la Magda sempre que li dóna caritat. L'àvia el puja a casa perquè de sobte sent la necessitat que algú l'ensenyi a insultar com cal, perquè, segons ella, ha arribat el moment de fotre un bon cop damunt la taula. Aquest primer sentiment de profund desencís ràpidament es transforma en una necessitat de comprendre els perquès de la traïció del qui ha estat el seu mite i, així, intenta començar amb ell una relació epistolar buscant respostes. Unes respostes, que a hores d'ara, tots encara esperem.

A tots els que heu vingut

Martí Sales, «El parquet de tot plegat» pròleg a l'edició de l'obra. Tarragona: Arola Editors – TNC, 2017.

*Si vols dir-li a la gent la veritat,
sigues divertit o et mataran*
Billy Wilder

És poc probable que la Magda sàpiga quin fet crucial de la història de la humanitat va passar fa setanta mil anys. Segurament el terme Revolució Cognitiva no li diu res i tanmateix, va ser un canvi clau en l'evolució de l'home: fins llavors, l'*homo sapiens*, com d'altres primats, havia desenvolupat un llenguatge que el feia capaç de relacionar-se socialment (xafardejar) i mantenir la cohesió de grups de fins a cent cinquanta individus. Si creixia, no hi havia res que els mantingués units i després d'una crisi, s'acabava desfent. Quina va ser l'argamassa cognitiva que ens agermanaria per sempre? La construcció lingüística dels mites comuns. La capacitat d'elaborar ficcions col·lectives va fer que poguéssim entendre'ns sense conèixer-nos, perquè compartíem una creença, una idea del món i aquesta idea del món ens va permetre col·laborar a gran escala, evolucionar, fer-nos forts i hegemònics. El fonament de les civilitzacions que ha aixecat la humanitat és l'imaginari col·lectiu, els intangibles mites religiosos, nacionals, legals, econòmics. Segurament la Magda, la vídua que protagonitza aquesta obra, no en té ni idea d'això, però se sent part d'un poble i d'una societat, en comparteix dèries i tírries, se sent seu aquest tarannà que ens fa bascular entre l'anarquisme més explosiu i el pactisme del peix-al-cove, no troba gens estranya l'escatologia que ens caracteritza ni que adorem una verge negra, un ou volador, un mossèn exorcista o un polític baixet i molsut que ha exercit d'ídol aglutinador des de la transició. La Magda Casals de Clarà, després de tota una vida de mare de família fent les millors magdalenes del món, comença a renegar als setanta-quatre anys quan esclata el cas Pujol. A la senyora se li esfondren els fonaments, com a tanta gent que tenia fe cega en el gran tòtem nostrat. Va tenir l'oportunitat de conèixer-lo, per casualitat, ell va tastar les seves mítiques magdalenes i al cap dels anys, les va recordar en una trobada amb el seu marit. Així, mitjançant la memòria prodigiosa que desplegava a cada pas, se la va guanyar per sempre —és per això que la capacitat que tenen alguns poderosos de recordar el més mínim dels detalls de les persones que es troben no té preu: al demostrar que se'n recorden, d'ells, que no són ningú, automàticament queden com beneïts pel seu interès magnànim, se'ls dona un sentit a la seva existència, que passen a dedicar-li a perpetuïtat.

L'aportació al món de la Magda, pujolista convençuda i dona com cal, han estat dues filles i aquelles meravelloses magdalenes. I segur que no coneixia la tesi de l'historiador israelià Yuval Noah Harari segons la qual la Revolució Agrícola, fa 10.000 anys, més que un gran pas per a la humanitat, va ser la mare de tots els mals: «Sens dubte, la Revolució Agrícola va fer créixer la quantitat total de menjar que hi havia a disposició de la humanitat, però l'excedent d'aliments no es va traduir en una dieta més sana o en més temps de lleure, sinó que va donar lloc a explosions demogràfiques i a unes elits privilegiades. L'agricultor tipus treballava més que el caçador-recol·lector tipus i a sobre menjava pitjor. La Revolució Agrícola va ser el frau més gran de la història. Qui en va ser responsable? Ni els reis, ni els sacerdots, ni els comerciants. Els culpables van ser un grapat d'espècies vegetals, incloent-hi el blat, l'arròs i les patates. Aquestes plantes van «domesticar» l'*homo sapiens* i no pas a l'inrevés». ¹ Esclaus del blat, esclaus de la cuina, esclaus de la cultura, el pensament i la religió que es va desenvolupar a partir dels

¹ Noah Harari, Yuval: *Sàpiens. Una breu història de la humanitat*. Traducció de Marc Rubió. Edicions 62, 2016.

A tots els que heu vingut

grans assentaments d'aquella època, seguim vivint enxubats, histèrics i pendents del què diran. Els estaments imperants imposen les seves normes estètiques i de conducta i el nostre sentiment de pertinença ens hi fa caure de quatre grapes: és per això que el matrimoni Casals de Clarà tapa el preciós terra hidràulic del seu pis de l'Eixample amb un parquet més modern, més de l'estil de moda del moment, el dels apartaments Núñez y Navarro —l'altre triomfador, el saltataulells sense escrúpols que va fer el *braguetasso*, va imposar el seu model de llar ostentosa d'ascensors daurats i es va convertir en el general en cap de l'exèrcit de Catalunya, el Barça. La individualitat només s'assimila a l'èxit: els anys vuitanta són l'apoteosi del triomf personal. Mentre Pujol i Núñez es feien els amos del *cotarro*, la resta del país, la pobra gent, amalgamada, s'identificava amb aquesta catalanitat conformista i de perfil baix, del «narinant», del «som i serem», de resignar-se amb quatre sardanes a la plaça Sant Jaume i l'escapada amb la coral a Cantonigròs, sempre fent el ploramiques sense mai gosar poder.

A tots els que heu vingut, aquest espatarrant bodegó crepuscular amb corifeu de pubilles a contrapeu, comença amb una ensulsiada, amb el daltabaix moral que sacseja la nació pis a pis, família a família, quan es descobreix que els Pujol havien fet com tots els poderosos: beneficiar-se il·lícitament de la seva posició privilegiada. Un home misteriós que viu als marges fa palanca amb la Magda per acabar de rebentar-ho tot, família, convencions, creences, fantasmes i fins i tot el parquet, la darrera impostura. És força probable que l'autor d'aquesta oda a la tieta, d'aquesta radiografia esperpèntica de la catalanitat a ritme de ié-ié i cançó lleugera, en Marc Rosich, sàpiga què va passar fa 5.300 anys: la humanitat va començar a escriure. Els primers rastres són inventaris comercials, com no podia ser d'altra manera: el Déu diner exigia control i organització per multiplicar-se —i d'això en sabem prou, no per casualitat *L'auca del senyor Esteve* és un dels nostres clàssics. Rosich dona un paper clau a la paraula escrita, en concret a l'epístola, aquest dispositiu on s'aboquen totes les il·lusions, totes les expectatives: en aquesta obra, les cartes —qui les escriu i per què, què se n'espera i quan arribaran; què signifiquen, al capdavall— són el detonant de l'acció i potser, fins i tot, el gran *mcguffin*.

Segur que en Rosich, un dels nostres dramaturgs més espurnejants i pop, també sap que qui canta els mals espanta, de sempre —la primera cançó no fou documentada, no podem dir quants milers d'anys fa. Potser no s'ha imaginat mai a Jordi Pujol davant del cadafal cantant la cançó del lladre² però sabia perfectament el que es feia quan va triar la Núria Feliu (etern arquetip de la tieta catalana més fresca) i les seves cançons com a allioli melòdic i existencial. Un parell de versos seus serveixen per retratar amb tota fidelitat el carisma dels poderosos («M'enamoren els timadors / que fan mil trampes i semblen senyors»), el desengany («I ara, què...? Sense l'amor que vas jurar-me, / què faré? On aniré? Per quin camí?»), la tristesa («Tot és gris / ho és el temps ho és el teu cor tan indecís / i darrere dels vidres ho és el món / que es perd / qui sap on / dins la boira. / Aquest món incert.») o l'amistat («Sou aquí, els bons amics que jo estimo / sou aquí, ara us tinc tan a prop / que em ve una sensació i em pren un tremolor / que em va des del cabell fins al taló. / Ja us he reconegut, / amics, que m'heu vingut a veure! / Ja us he reconegut, / ja veig que amb l'amistat puc creure.») De la Feliu, la Magda comenta: «Ella canta qui som». En Rosich també.

² Quan jo n'era petitet / festejava i presumia, / espartenya blanca al peu / i mocador a la falsa. / Adéu, clavell morenet! / Adéu, estrella del dia! / I ara, que ne sóc grandet, / m'he dat a mala vida. / Em sóc posat a robar, / ofici de cada dia. / Vaig robar un traginer / que venia de la fira, / li prenguí tots els diners / i la mostra que duia. / Quan he tingut prou diners, / he robat també una nina, / l'he robada amb falsedat, / dient que m'hi casaria. / La justícia m'ha pres / i en presó fosca en duia. / La justícia m'ha pres / i em farà pagar amb la vida.

A tots els que heu vingut

Toni Sala. *El cas Pujol. Reflexions sobre el terreny*. Barcelona: L'altra editorial, 2014

La gàbia d'or

L'endemà de la confessió de Jordi Pujol em va sonar el mòbil i vaig tenir la mateixa conversa que molts catalans aquell matí.

—¿Has vist això del Pujol?

La primera reacció havia sigut no donar-hi importància: *Madrid, El Mundo*, ja hi estem acostumats. La mateixa defensa intuïtiva que fas de la família, la mateixa del cas Banca Catalana, la mateixa que vam fer molts aquell matí i la nit abans.

Vaig llegir-me a poc a poc la carta. Vaig trobar-la mal redactada, plena de castellanismes i d'errors gramaticals, com si el que encobria traspués i taqués el vestit. Aquells errors volien dir la premsa amb què havia estat redactada —no pas pensada—, i la premsa fa sospitar la gravetat de la confessió: ¿com és que no l'havia passat a ningú que l'hi corregís bé? [...]

Una vegada admesa la falta, ¿quin aturador tenien les suposicions? En una Espanya on no es deslliuren de les sospites raonables ni el president del govern ni el rei mateix, el pecat va començar-se a reflectir als miralls i mirallets de cadascun dels discursos morals de l'expresident. Milers i milers de miralls. Cada seva apel·lació als principis i valors ètics passava ara comptes, cada lliçó que ens havia donat. I si allà dintre, al cor, estava podrit, ¿com no devia estar-ho a fora?

Votants i no votants de Convergència vam posar cara de lluç. Si aquella màquina d'alliçonar havia enganyat, ¿què no ens devien haver fet els altres?

Les nacions són formiguers, costa fer-se'n una idea veient a fora les corrues humils i ordenades de formigues: a sota terra són milers. I quan un imprevist les assalta, quan perden l'ordre, el caos és molt clar. Els primers dies després de la confessió van ser una tempesta a la bassa emocional dels catalans, prou remoguda els últims temps, crescuda i tot, que de cop es va sentir qüestionada en la seva essència. Aquest va ser el cas. Un mirall que es trencava. I de cop vaig recordar una frase que m'havia dit feia anys Pujol mateix en persona: «El miratge forma part de la realitat».

Hi havia una necessitat de recompondre l'ordre del formiguer, i llavors va venir la sorpresa: el desengany no trobava —o jo ni vaig saber-li trobar— un reflex proporcionat, un acompanyament en els mitjans de comunicació, sobretot en els més reflexius, la premsa. Hi havia el blablablà de la televisió i la ràdio, i sobretot el guirigall d'internet, encara avui un mitjà jove i, doncs, amb tendència a l'esverament i la confusió. Els quatre articulistes, periodistes o polítics en què jo hauria pogut tenir una mínima confiança era com si els hagués engolit l'huracà del comunicat: o estaven de vacances o callaven, o encara pitjor, treien importància a un fet que embrutia el país sencer.

El silenci i la justificació feien pujar la sospita. El desemparament feia pujar la paranoia. Durant l'agost molts ens vam sentir sols. ¿Quin era l'abast de la carta? ¿Fins a quin punt afectava l'esquelet de la nació?

A tots els que heu vingut

29 de juliol de 2014

Solem pensar que el passat ens explica el present, però el present encara ens explica amb més força el passat.

Gaziel escriu que els catalans anem per la història com una ànima en pena buscant en qui reencarnar-nos. Afegim-hi que quan aquesta ànima troba algú en qui reconèixer-se, l'agraïment és tan gran que s'hi implica emocionalment. Llavors és molt fàcil, pràcticament inevitable, que l'ensarronin. [...]

Mirem com acaba Pla —que per cert va escriure poc sobre Pujol, però va deixar la cèlebre sentència: «El senyor Pujol tractà d'ensibornar el país i guanyar els vots i governar, perquè aquest milhomes té una ambició terrible». Pla ja era gat escaldat.

Cap escriptor parla per parlar, i quan l'any 1947 Gaziel es lamentava de «la prostitució gairebé integral dels catalans d'avui» no era perquè sí, ni aquesta prostitució va ser espontània.

5 d'agost de 2014

Disculpar Pujol. Si només fossin els diners, ¿qui no el disculparia? Però la literatura va per problemes més forts, només amb literatura s'ha pogut entrar fins als últims racons comprensibles d'un forn crematori. Shakespeare és tan bo, és tan humà, que sustenta tot *Macbeth* en quatre paraules: «Ell no té fills». [...] Faltant-li el perquè —¿per què mata el seu rei, si no té fills?— Shakespeare li regala una redempció: ell no ha tingut accés a la innocència.

Però en el cas de Pujol... Són set fills, mare meva. Que te'ls deus trobar a la sopa per més d'esquena que t'hi giris. Set fills. Els has engendrat un per un, has anat a l'hospital a veure'ls néixer, els has vist malalts, els has aixecat en braços, has sospesat com és de vulnerable la innocència. ¿Pot realment un home amb set fills no haver-se plantejat què implica ser pare? Estic dient: ¿aquest és el món que els vols deixar?

Sí, és clar, tu pots pensar que al capdavant els beneficis que has portat al teu país són superiors al preu que ara en paga i que ets el mal menor. Però si realment et prens per contenció d'un mal pitjor, ¿en quin concepte tenies el país? ¿Valia la pena, així i tot, treballar per ell? I en qualsevol cas: ¿com ho podies saber? Aquesta és la qüestió. ¿Es pot pactar amb les tres bruixes i el diable sense embrutir-se'n? ¿No trobes que era una aposta molt bèstia, pensant en els fills?

7 d'agost

Ahir, negra nit, el matrimoni Pujol va arribar a Queralbs. S'han instal·lat a can Ferrusola, la casa on passen normalment les vacances. Avui Pujol ha sortit i ha anat a prendre un cafè al bar amb el seu guardaespalles. S'ha deixat filmar al bar parlant amb la gent. La locutora televisiva ho subratlla: ningú no li retreu res. Fa broma amb els periodistes i, a les escales de casa, ensopega. «Només em faltava això», se li escapa. Somriu i continua cap amunt.

8 d'agost

La presència de Jordi Pujol a la manifestació de l'Onze de Setembre, ¿enforteix o debilita el procés?

A tots els que heu vingut

A la resposta, el termòmetre moral del país.

10 d'agost

Es va deixar retratar i va posar, llavors, per la fotografia que abans-d'ahir la majoria de diaris catalans publicaven a portada, una fotografia amb tanta teca com l'anterior que van fer-li a la casa del seu fill gran amb un llibre. Una fotografia, aquesta de Queralbs, que ha impressionat força gent perquè espanta una mica, és la fotografia d'un jo.

Pujol darrere la barana de fusta, sobre una mar d'arbres.
 Pujol no amb el cap ben alt, sinó amb el cos sencer ben alt.
 Pujol davant el bosc de Birnam.
 Reconeguem que no és una fotografia humil.
 Reconeguem en la composició de la imatge l'ombra de Caspar David Friedrich.
 Reconeguem-hi aquest jo del qual penja tot el romanticisme. [...]

L'apel·lació al sentiment. Amb això jugaran els defensors de Pujol, sabent que el noranta per cent dels perdons són perdons a un mateix. Pecat d'omissió. ¿No és justament això, la hipocresia, un pecat d'omissió? Aquests dies he sentit el discurs fatalista de la meua mare, tots són iguals. Que vol dir: el règim és corrupte, desenganya't, qui no ha sucuat és que no ha pogut.

20 d'agost

A tothom li agrada perdonar. A tothom i a mi el primer. Vaig dir fa uns dies que en el noranta per cent dels casos el perdó és el perdó a un mateix. Després, pensant-hi, m'ha semblat que m'havia quedat curt. El perdó és sempre, d'una manera o altra, perdó a un mateix. D'aquí la seva transcendència. Disculpar Pujol, no jutjar-lo, és disculpar Catalunya, no jutjar-la. És debilitar-nos, i serà per debilitar-nos si l'Estat el perdona.

22 d'agost

Ara l'aigua ha baixat i el país obre els ulls a la devastació.
 La patacada ha sigut frontal i creure en una solució ràpida és creure en miracles —no ho serà, és impossible, i tant de bo no ho acabem pitjor.

26 d'agost

En conjunt, però, el que trobo a faltar aquests dies, mirant al voltant meu —i estic segur que és el cas de moltíssima gent— és algun, un sol referent moral cap on girar els ulls i descansar la vista. [...] L'erm s'ho va menjant tot.

3 de setembre

Ha arribat el setembre i la maquinària ha tornat a engegar. Polítics i periodistes han de parlar. Es reprèn el pim-pam-pum habitual, cada vegada amb un llenguatge i unes maneres més baixes i més delatores del moment.

S'ha demanat a Pujol que comparegui al Parlament i Pujol ha contestat que hi anirà quan ell vulgui: això remarca la mentida d'aquella voluntat d'expiació que anunciava la carta que ho va engegar tot, i el pas en fals del que van voler-s'hi agafar. A Madrid, el ministre d'Hisenda carrega no contra Pujol sinó contra l'independentisme, i no té cap problema per confirmar que l'Estat vigilava Pujol almenys des del 2000 i, doncs, que és ara que ha decidit acorralar-lo. És com tenir a davant del nas un edifici corcat. [...] Tot és

A tots els que heu vingut

perfectament lògic i, tot i l'enorme trasbals, els catalanistes haurem de donar les gràcies que hagin fet delatar-se a Pujol: qui ens diu que ell sol no hauria pogut mantenir encara dret l'edifici corcat, allargant una decadència en la qual, pel camí, la mateixa cultura catalana s'hauria anat prostituint, provincialitzant i finalment diluint.

4 de setembre

¿Algú podia preveure el cas Pujol? Segurament poquíssims, segur que ni ell mateix. Molta gent sabia què passava, però no que mai hi hauria la confessió. La confessió és fruit del desballestament polític actual. El perquè de la confessió ho resumeix tot, i és impossible, per irresponsable, pensar que fos voluntària.

Quan penso en els joves d'avui: ¿quin referent moral tenen, quins mestres? Segurament hi són i no els sé veure. Nosaltres teníem per exemple Pujol. No calia que el votessis, podia empenyar molt, però era un exemple de catalanitat. Ara s'ha vist que res de res —au, va: ¿catalanitat, servir-se dels catalans?—, però mentre funcionava ens va poc o molt educar. Ara tenim el disgust, però els valors morals que representava no els deslegítima una persona —no se'ls va pas inventar ell, només els copiava i ja s'ha vist com de malament.

¿Què queda? Queda un coneixement que ja hi era, una saviesa formada en segles i segles d'experiència popular: la desconfiança.

9 de setembre

Quan falten dos dies per l'Onze de Setembre, ja és indubtable que Pujol no hi anirà, ni ell ni cap dels seus fills. El rebuig popular és general, més enllà dels intents cada dia més tristos de justificar-lo. Com me n'alegro d'haver-me equivocat en la por. La Fundació Jordi Pujol ha tancat i ja no són accessibles a la xarxa els seus discursos i conferències.

Arreu se sent una alegria continguda que també té alguna cosa a veure amb la consciència de ser aliè, d'estar un pas més enllà de la culpa de Pujol. En la condemna hi ha la redempció —com hauria sigut, si hagués estat sincer en el penediment—, de la mateixa manera que en el pecat ja hi ha la penitència. Sembla que els catalans ens hem descobert vivint un moment històric molt enllà de l'últim segle vint. Hi ha ajudat molt la gent jove, és clar. La meva generació ha sentit que la seva joventut havia quedat definitivament enrere, i per bé. Hi ha una alegria pràcticament primaveral i és setembre. S'acosta la tercera diada clamorosa. La primera va agafar-nos per sorpresa, la segona va ser de confirmació i la tercera ja es dona per vençuda. Com si ens haguéssim descarregat d'una andròmina, com si la rèmor principal estigués a punt de desprendre's, com si fos possible canviar de pell. Ja ho veurem i tant de bo no ens equivoquem. No tenir Pujol a la manifestació, saber que no se l'hi vol, hi ajuda molt. Serà molt bo també per la dreta catalana.

12 de setembre

Ahir vaig ser en un lloc privilegiat a la manifestació de la diada, perquè l'ANC va convidar-me a la fila zero, o sigui, a ser el peu de l'escenari que feia la punta de baix de la V, just al vèrtex de la manifestació.

Un escenari en forma de punta de llança o, més aviat, d'una proa acarada a una terra de ningú. I no ho dic només com una metàfora fàcil, sinó com una descripció física, també, perquè aquest punt on s'ajuntaven els dos grans cabals de la manifestació estava posat al gran solar en obres que és ara mateix la futura plaça de les Glòries, i això vol

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

A tots els que heu vingut

dir que l'escenari i la fila zero estàvem en una zona en obres, entre muntanyes de sorra, blocs de formigó i tanques metàl·liques, i el terra a sota els peus encara estava per pavimentar. [...]

Jordi Pujol. El vaig veure abans de passar el control de convidats a la zona zero. Va ser a l'entrada del metro a Glòries. Un home amb dues grans banderes. Una era l'estelada. L'altra va ser l'única bandera no nacionalista que vaig veure en tota la tarda: un gran drap negre amb l'emblema dels pirates. Dos ossos blancs encreuats i, a sobre, la cara de Jordi Pujol.

A tots els que heu vingut

**Xavier Albertí, «Pròleg» sobre Marc Rosich a l'edició de *Surabaya*.
Tarragona: Arola Editors, 2007.**

Un escriptor exòtic, no sé si dir afectat, és el senyor Rosich. D'aquella mena d'escriptors teatrals que fan d'actors, directors, productors i de tot el que calgui, i de tots aquests sabers en queden rastres en la seva escriptura. Una escriptura que sap de la seva obligació de configurar una plasticitat musical en primer lloc, o sigui teatral, d'una teatralitat que té en la verbalització el seu primer aliat. Després vénen les estratègies: les de desplaçar subtilment la confrontació escènica per una de més intel·lectual, menys segrestada per la situació, les de crear contínues màscares d'un jo/personatge que de tant ser travessades per nombroses intertextualitats ja no sabem si tenen altra lògica que la seva pura elocució, si rere el que diuen hi ha res més que una voluntat constructiva de miratges verbals.

El de Marc Rosich és, doncs, un teatre de paraules que se situa en la millor tradició europea, la que no ha volgut trencar del tot amb el teatre tardoburgès, sinó visitar-lo amb nous paràmetres estètics i fer de la reinvençió de la tradició un dels seus trumfos.

La verbalització en el teatre esdevé traducció acústica que en altres formes literàries anomenem estil. El senyor Rosich ha triat el camí de l'especulació estilística, un camí que no sempre ha conviscut plàcidament amb el fet teatral i amb els seus crítics. Però em sembla que el senyor Rosich ja ho sap això, i ens ofereix la seva divertida tria per un cert coqueteig amb perversions i perversiments —estilístics, és clar— que l'acosten a una calculada insinuació d'amaneraments que li acabaran donant un pes específic proporcionat a la seva talla d'individu en el cada vegada més divers paisatge d'escriptors teatrals que han anat apareixent a les terres catalanes darrerament.

Aquest és un teatre que es construeix paraula a paraula, creant noves tensions entre llenguatge i semàntica, entre elocució i estil, com Flaubert, com Rubén Darío, com D'Annunzio, com Thomas Bernhard.

Aquest és un teatre que crea mecanismes tècnics propis, com l'exasperació autoparòdica sustentada en una estètica de l'excés, com l'acceleració del *tempo* intern dels personatges i de la seva traducció comportamental, i això genera —és clar— una teatralitat pròpia. Quina sort que té el senyor Rosich.

Disfrutem-la.

MOLTES GRÀCIES!

Patrocinador

Damm
Fundació

Protectors

Benefactors

Col·laboradors

